

πόθου και πάθους. Και αναγκάζονται νὰ τὰς ἔχουν ἐν τῷ
θρησκευτικῷ των κύκλῳ δρώσας καὶ μὴ ὀρωμένας.

Ἡ στενοχωρία τοῦ μάρτυρος προήρχετο ἀπὸ τὰς ἐπιμό-
νους ἐρωτήσεις τοῦ Δικαστηρίου ἀν αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἔκαμνον
οἱ ἄνδρες, τὸ ἐξομολογεῖσθαι τοῦτέστι πρὸς ἀλλήλους τὰ
ἐβδομαδιαία παραπτώματα, τὸ ἔκαμνον καὶ αἱ γυναῖκες.

Ὁ μάρτυς περιωρίσθη νὰ λέγῃ ὅτι φανερὰ δὲν τὸ ἔκα-
μνον, ἀλλ' ἀν τὸ ἔκαμνον κρυφά, ποῦ νὰ τὸ ξεύρῃ ὁ πτω-
χὸς Βλαχόπουλος.

Εἰς τὸ περὶ σιμωνιακῆς Συνόδου ὁ μάρτυς εἶναι ἀμείλι-
κτος. Ἐλαφρύνει οὕτω τὴν θέσιν τοῦ Μακράκη, περὶ οὗ
λέγει :

— Ἄν αὐτὸς δὲν τοὺς ἀπεκέρυττε τοὺς Συνοδικούς, θὰ
ἀπεκρύντομεν ἡμεῖς αὐτόν.

Καὶ εἶναι τόσοι σοβαροὶ εἰς τὰς πεποιθήσεις του, ὥστε
ὅταν τὸ δικαστήριον τὸν στενοχωρεῖ, αὐτὸς ἀπαντᾷ πρὸς
μεγάλῃν ἰλαρότητα τοῦ μὴ μακρακίζοντος ἀκροατηρίου :

— Ὅτι δὲν πρόκειται περὶ παρωνυχίδος, ὁ ἄγων εἶναι
περὶ σωτηρίας τῆς ψυχῆς.

Δικαστής. Ὅταν ἔβγαλε ὁ Μακράκης κάλπην, σὺ τὸν
προέτρεψες εἰς τοῦτο ;

Μάρτυς. Ἡμεῖς εἴμεθα εἰς τὴν ἐξορίαν.

Μακράκης. Καὶ ἐγὼ εἰς τὴν φυλακὴν.

Καλιβάν.

ΟΙ ΜΗΔΕΝΙΣΤΑΙ

Σὰ δυνάθερὰ ποῦ ἀξάρνα τύχη ν' ἀπαντηθοῦνε
Στὴν ἐρημο, καὶ χύνονται ν' ἀλληλοφαγωθοῦνε,
Ἔτσι ἡ Θεὸς καὶ πὸ Μηδὲν μιὰ μέρ' ἀπαντηθήκαν
Στὸ χάος, καὶ γὰρ μιὰ στιγμή ἀγριοκυτταχθήκαν.
Μὰ ξάφνου ἀνοιξ' ὁ Θεὸς τὰ γαλανὰ του μάτια
Καὶ φάνηκ' Αὐτοκράτορας στὰ θεῖά του παλάτια.

Καὶ εἶπε τότε εἰς τὸ Μηδὲν—Μηδὲν ! σὲ θέλω εἶναι...
Κι' ὅπως ἐμὲ στὸν οὐρανὸ οἱ κόσμοι μὲ τρομάζουν,
Χύνε, τοῦ λέει, βασιλεῖς καὶ τυραννίσκους χύνε,
Καθὼς ἐγώ, κι' αὐτοὶ 'στὴ γῇ τὸν κόσμον νὰ τραντάζουν!..
Κ' ἔχυσε τόσους τὸ Μηδὲν 'στὸν κόσμον ἐδῶ κάτω
Ὅσα κανόνια οὗτ' ὁ Κροῦπ στὰ ἐργοστάσιά του !...

Καὶ τὸ Μηδὲν ἀπάντησε—Θεὲ μ' ἔκαμες εἶναι·
Τώρα κ' ἐγὼ σὲ μιὰ στιγμή Μηδὲν νὰ γίνης θέλω·
Χύνε λοιπὸν μηδενιστὰς, χύνε καὶ πάλι χύνε...
Κ' ἐγὼ μ' αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς στοὺς οὐρανοὺς σου γέλλω!..
Κ' ἔχυσε τόσους ὁ θεὸς μηδενιστὰς 'δῶ κάτω
Ὅσαις μιδράλιες οὗτ' ὁ Κροῦπ στὰ ἐργοστάσιά του !

Αἶ ! ἀπὸ τότε πολεμοῦν τὰ δυνάθερὰ θηρία...
Σήμερα παλουκόνουνε μηδενιστὰς πέντ' ἔξη,
Αὔριο βομβαρδίζουνε παλάτια δυνάμει,
Χαρτὰ τὴν ἄλλη ὁ οὐρανὸς μηδενιστῶν θὰ βρέξῃ,
Καὶ πάει λέγοντας !... αὐτὸ τώρα μὴ σὰς συγχίξῃ
Εἶν' ὁ Θεὸς καὶ τὸ Μηδὲν ποῦ τὰ διοργανίζει !

Nihil.

Βίσηλθεν εἰς τὸ ὄχημά του... φύγετε πεζοὶ πολῖται...
θὰ σὰς καταπλακώσουν οἱ ἵπποι τοῦ τρέχοντες ἀπὸ ῥυτῆ-
ρος... φύγετε... μὴ διαμαρτύρεσθε ἀδίκως, ἀφοῦ μά-
την πρὸ ὑμῶν διεμαρτυρήθησαν καὶ αἱ σκιαὶ τῶν προγόνων
τοῦ ὀψιπλοῦτου μας ἐπὶ ὄρου καθήμεναι !!

Ἴδου λοιπὸν, εἶδате τοὺς ἀνθρώπους τῶν μεγάλων οἰ-
κιῶν· θέλετε τώρα νὰ ἰδῆτε καὶ τοὺς ἀνθρώπους τῶν μεγά-
λων νοῶν καὶ καρδιῶν ; ἀκολουθεῖτε με... Ἦδη ὁμῶς
δὲν θὰ προστρέξωμεν εἰς πλατείας καὶ ἀγυαίς, ἀλλ' εἰς τὸ
παρελθόν !!

III

Λάβετε τὸ τηλεσκόπιον ἀνὰ χεῖρας καὶ παρατηρήσατε
δύο σημεῖα, ἢ μᾶλλον ἓν, διότι τὸ ἕτερον εἶναι τόσῳ πλη-
σίον, ὥστε θὰ τὸ ἰδῆτε καὶ μὲ γυμνοὺς ὀφθαλμοὺς ὅσον μύ-
opes καὶ ἂν εἰσθε. Τὰ σημεῖα ταῦτα τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας,
καθ' ἃ ἀνεφάνη πληθὺς ἐνδόξων ἀνδρῶν, ἀπέχουσιν ἀλλή-
λων, ὅσον καὶ τὰ ἔτη 490 π. Χ. καὶ 1821 μ. Χ., μόνον
δὲ ὑπὲρ τῶν ὅλων ἁγῶν καὶ ἡ δόξα τὰ σιυδέει. Οἱ Περσι-
κοὶ καὶ οἱ Τουρκικοὶ πόλεμοι ἀφοῦ ἐγαλοῦχησαν τοσοῦτους
μουσολήπτες, ἰδοὺ ὅτι θὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ τὴν μονομα-

ρίαν μας, διότι ἐξετάζοντες τὰς κατοικίας τῶν μεγάλων
ἀνθρώπων τῶν μεγάλων ἐκείνων ἐποχῶν θὰ ἐξαγάγωμεν
συμπεράσματα οὐχὶ ἐντελῶς ἀχρηστα εἰς τὸ θέμα ἡμῶν.

Ἐν τούτοις ἃς μὴ χρονοτριβώμεν... φωνάζατε ἀρ-
χαιολόγον τινα—εἴτε ὑψηλὴν εἴτε μὴ—καὶ ἐρωτήσατέ
τον εἰς ὁποίας οἰκίας ἐγεννήθησαν εἴησαν καὶ ἀπέθανον οἱ
ἄνδρες τοῦ 490· οὗτος μὴ ἐπιλαμβανόμενος ἀμέσως τοῦ
θέματος—ὡς δάσκαλος—θὰ σὰς ἀπαντήσῃ, ἀφοῦ πρότερον
σὰς ἀναγκάσῃ ν' ἀνακαλέσῃ τὸ ἀπέθανον, διότι οὐδεὶς
ἐξ αὐτῶν ἀπέθανε σὺν σπίτι του—τὴν ἀνάκλησιν δὲ ταύ-
την θ' ἀναγκασθῇ νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ διὰ τοὺς πλείστους
ἀνδρας τοῦ 1821—θὰ σὰς ἀπαντήσῃ, ὅτι ἡ εὐτέλεια τῶν
ιδιωτικῶν οἰκιῶν ἦτο τοιαύτη, ὥστε χάριν αὐτῶν κατὰ μέ-
σον ὅρον ἔδαπανῶντο 300—500 δραχμαί, ὅπως ἀγορασθῇ
δὲ ἡ πολυτελεστερά τῶν τότε οἰκιῶν μεθ' ὅλης τῆς περιο-
χῆς τῆς, δὲν ὑπάρχει παράδειγμα πείθον ἡμᾶς, ὅτι ὤφειλεν
ὁ ἀγοραστὴς νὰ ἔχῃ εἰς τὰ θυλάκιά του ὑπὲρ τὰς 5 χιλιά-
δας δραχμῶν ! Ὁ ἀποσπῆρξ δὲ—ἀφοῦ εὐγνωμονήσῃ ἐν τῷ
μεταξὺ καὶ τὸν Βιτρούβιον—ὅτι εἰς τοιαύτας ἐγεννήθησαν οἰ-
κίας οἱ μαχηταὶ τοῦ Μαραθῶνος καὶ οἱ ναυμάχοι τῆς ἡμερ-
τῆς Σαλαμῖνος, καὶ ἂν δὲν τὸν διακόψῃτε θ' ἀρχίσῃ ἀτε-
λείωτον κατάλογον ἐνδόξων ἀνδρῶν... καὶ ὑμεῖς μὲν θὰ
φωνάζετε φθάνει, φθάνει... ἀλλ' αὐτὸς ποῦ νὰ παύσῃ !...
θὰ προσθέσῃ ὅτι καὶ ὁ μέγας Περικλῆς μετὰ ταῦτα εἰς τοι-